
Co by noví profesori rádi měnili?

Co by noví profesori rádi měnili?

19.5.2008

Nejvyšší pedagogický titul má stále svou váhu a přináší i značnou autoritu. Proto jsme se tentokrát zeptali lékařů, které s účinností od 20. května 2008 prezident republiky jmenoval vysokoškolskými profesory: O jakou změnu ve svém oboru, případně v celém zdravotnictví byste se rád zasadil?

Více investic do prevence, jasné financování vědy V mém oboru (vnitřní lékařství, diabetologie, obezitologie) vidím dva zásadní problémy. Diabetes mellitus 2. typu ani obezitu není možné léčit bez aktivní spolupráce pacienta. Pacientům musíme vysvětlovat nutnost pravidelné fyzické aktivity, podrobnosti dietních úprav, a to vše intenzivně a opakovaně. Všechny tyto aktivity a preventivní programy jsou obecně jen minimálně finančně podporovány zdravotními pojišťovnami, respektive prostředky státního rozpočtu. To nás od zemí s nejlepší zdravotní péčí odlišuje daleko více než počet transplantací nebo kardiologických operací. I my bychom si při omezeném množství prostředků na zdravotní péči měli uvědomit, že prevence nám v dlouhodobém horizontu ušetří více peněz než jakkoli účinná léčba již těžce nemocného pacienta s řadou komplikací.

Druhou významnou změnu, kterou z pohledu lékaře pracujícího ve fakultní nemocnici považuji za zcela zásadní, je definování jasných pravidel dlouhodobého financování vědy a výzkumu v České republice. I špičkové české týmy by měly mít možnost provádět aplikovaný klinický výzkum financovaný adekvátními prostředky přidělovanými na dostatečně dlouhou dobu z českých veřejných zdrojů. Současná situace, kdy vlastně nikdo neví, jak bude věda v horizontu nejbližších let financována a kde bude prováděna (ukončení výzkumných záměrů v roce 2011, plánovaná přeměna fakultních nemocnic na akciové společnosti, jejichž prioritou jistě nebude neziskový vědecký výzkum), může vést k odchodu špičkových odborníků do zemí, kde se namísto zoufalého a nejistého shánění financí mohou soustředit na vlastní vědeckou práci.

Prof. MUDr. Martin Haluzík, DrSc., III. interní klinika 1. lékařské fakulty UK a VFN, Praha

Přechod buněčné imunoterapie do praxe Rád bych uplatnil preklinické výsledky našeho výzkumu v oblasti protinádorových vakcín a buněčné imunoterapie v klinické praxi. V České republice zatím chybí prosazení výsledků akademického výzkumu do klinických studií a není zatím obvyklé proplácet nové léčebné postupy ze zdravotního pojištění. Pokud by se nám podařilo tuto cestu zprůchodnit, znamenalo by to významný posun v rychlém uplatnění inovativních léčebných strategií u pacientů, kteří nemají šanci na vyléčení standardními léčebnými postupy.

Prof. MUDr. Jaroslav Michálek, Ph. D., 1. dětská interní klinika FN Brno a LF MU Brno

Podpora nezávislosti akademické obce Jmenování profesorem Karlovy univerzity je jistě velkou ctí. Není to ale titul čestný, je to titul akademický, který zavazuje k akademické práci v rámci vysoké školy i v rámci mezinárodní odborné komunity. Jedním z hlavních úkolů je v současné době určitě další modernizace výuky v pregraduálním studiu. Výuka musí v jednotlivých oborech vždy dávat určitý multidisciplinární kontext a využívat moderních technologií ke zprostředkování současných medicínských metod a postupů studentům lékařství. Z obecného pohledu je v současné době úloha členů akademické obce i v tom, aby společně pomáhali zachovat nezávislost vysokého školství, a to i v podmínkách ekonomických změn a plánovaného systému vytváření univerzitních nemocnic.

Prof. MUDr. Petr Pohunek, CSc., Pediatriká klinika 2. LF UK a FN v Motole

Endokrinologů by mělo být více Endokrinologie stejně jako celá medicína stále prodělává vývoj a přináší nové poznatky ve výzkumu. Je nezbytné podílet se na výzkumných projektech a výsledky přenášet do praxe. Endokrinologie zasahuje svou podstatou do dalších oborů a je jistě potřeba prohloubit mezioborovou spolupráci ke zlepšení zdravotní péče o vybrané skupiny populace (například se realizuje projekt zaměřený na screening tyreopatií u těhotných žen). Ke zlepšení dostupnosti endokrinologické péče by bylo potřeba i zvýšit směrná čísla pro počty endokrinologů, o což naše odborná společnost usiluje.

Prof. MUDr. Václav Hána, CSc., III. interní klinika 1. LF UK a VFN Praha

Plné využití nových technologií radiační onkologie Za prvé: Zlepšení výsledku onkologické léčby v České republice plným využitím nových technologií radiační onkologie a implementací biologických poznatků.

Za druhé: Optimalizace interdisciplinární onkologické péče na základě mezinárodních a národních doporučení.

Za třetí: Optimalizace sítě pracovišť radiační onkologie v České republice.

Za čtvrté: Podpora výzkumných a publikačních aktivit zaměřených na zlepšení léčby zhoubných nádorů a redukci toxicity onkologické léčby.

Prof. MUDr. Jiří Petera, Ph. D., Klinika onkologie a radioterapie FN Hradec Králové a LF UK Hradec Králové

Dále zavádět do praxe perspektivní metody Ortopedie a traumatologie dnes patří k nejexponovanějším medicínským oborům a nejinak tomu bude i v blízké budoucnosti. Je to způsobeno zejména výrazně aktivnějším způsobem života obyvatel mladšího, ale i pokročilého věku, a také všeobecným stárnutím populace. S využitím moderních postupů, především operační léčby, lze v současnosti velmi efektivně lidem s postižením pohybového aparátu pomáhat. Osobně se trvale snažím zavádět do každodenní praxe nové a perspektivní terapeutické metody, a poskytovat tak jejich benefit co nejširšímu okruhu nemocných. V budoucnu bych chtěl v započatém úsilí dále pokračovat a vést tímto směrem také své spolupracovníky.

Prof. MUDr. Radek Hart, Ph. D., Ortopedicko-traumatologické oddělení Nemocnice Znojmo

Přeji si funkční reformu Ve svém oboru (intervenční radiologie) bych se rád podílel na jeho dalším rozvoji a jeho lepší integraci do klinické medicíny. Zdravotnictví obecně bych přál větší pořádek, lepší uznání veřejností a nějakou skutečně funkční reformu.

Prof. MUDr. Jan Peregrin, CSc.,
Základny radiodiagnostiky a intervenční radiologie IKEM, Praha

Ohrožení lékařské vědy i výuky Výzkum a vývoj v oblasti celé medicíny je a do budoucna bude stále rychlejší. Tento vývoj bude jistě pokračovat nezávisle na vývoji v České republice. Byl bych však rád, kdybychom se na něm mohli bezprostředně stále více podílet a úloha české vědy v něm neustále stoupala, jak by odpovídalo českým tradicím. Bohužel současné snahy o převedení fakulturních nemocnic na univerzitní nemocnice ve formě akciových společností tak, jak jsou prosazovány, jsou bezprostředním ohrožením nejen dalšího rozvoje lékařské vědy, ale i výuky na lékařských fakultách na str. A3 Dokončení ze strany A2 fakultách a kvality lékařské péče jako takové. Proto věřím, že se nakonec tyto snahy podaří zvrátit a transformace současných fakulturních nemocnic na nemocnice univerzitní bude probíhat uvážene a po široké diskusi odborné veřejnosti a všech zainteresovaných subjektů.

Dalším problémem, který mě trápí, je pokračující pauperizace nejen lékařského stavu, ale celého zdravotnictví. Práce lékařů ani středního zdravotnického personálu není dostatečně ohodnocena a zdaleka neodpovídá náročnosti vzdělání a odpovědnosti, jaká je na něj kladena. Odchod lékařů do zahraničí je na vzestupu, nemocnice v současné době navíc trápí i kritický nedostatek kvalifikovaných zdravotních sester, který pramení nejen z výše zmíněné systematické pauperizace zdravotnictví, ale také z nekonceptních změn zdravotnického školství a nepřítomnosti systemizace pracovních míst.

Z výše uvedených důvodů bych se chtěl aktivně zapojit kromě vlastní lékařské, pedagogické a vědecké práce do řešení nastíněných problémů tak, aby se české zdravotnictví dostalo na absolutní špičku nejen v profesní hierarchii u nás, ale i na špičku v měřítku mezinárodním.

Prof. MUDr. Michal Kršek, CSc., III. interní klinika 1. LF UK a VFN Praha

„Velká“ chirurgie má nízkou prestiž Chirurgie prochází stálým vývojem. Celosvětově se objevuje a narůstá problém zájmu o tento obor (s výjimkou některých lukrativních podoborů), protože patří jednoznačně k fyzicky, psychicky i časově nejnáročnějším zaměstnáním vůbec. S nástupem a rozvojem nových operačních technik vzrůstá náročnost pregraduální a především postgraduální přípravy. Vše uvedené se spolupodílí na vysokém věkovém průměru chirurgů, a to především ve státech Evropy, v řadě z nich se v tzv. velké chirurgii blíží 60 letům. Náročnost chirurgie se zvyšuje také posunem operativy do vysokých věkových skupin a do skupin pacientů s jinými doprovodnými závažnými chorobami. Toto se projevuje především v onkochirurgii a traumatologii. K základním úkolům klinické chirurgie tedy patří zintenzivnění pregraduální a postgraduální výchovy - především v problematice nových operačních postupů (např. miniinvasivní medicína) -, dále propojení s dalšími obory (především gastroenterologií a onkologií a řadou dalších) v rámci multidisciplinárního komplexního přístupu k diagnostice a léčbě. Dalším zásadním úkolem je zvyšování praktické a teoretické připravenosti k dalšímu rozšiřování možností chirurgie v léčbě těžkých stavů, především - v mé specializaci - nádorů a dalších závažných onemocnění orgánů dutiny břišní. Zde je nutné hledat nejen nové cesty, ale současně i posuzovat reálný dopad a možnosti diferentních chirurgických přístupů. Velmi dlouhodobým a závažným cílem je poté nutnost změny pohledu a náprava (opakovaně především mladšími kolegy vnímané) nižší prestiže „velké“ chirurgie v české společnosti (na rozdíl od zbytku světa), protože tato je krajně náročná a ne vždy absolutně úspěšná. Tyto atributy snižují její obranyschopnost a handicapují ji ve společenském vnímání, pracovním zájmu o ni, a v neposlední řadě i v ekonomických vazbách. Toto se ale vždy ve svých důsledcích dotkne kvality péče o pacienta, protože hrozí absence reálných kvalitních odborníků u lůžka a operačního stolu. Díky kvalitnímu fakulturnímu a nemocničnímu zázemí

stojí tyto úkoly před námi a povinností je pokračovat či spolupodílet se na jejich dalším řešení, protože mnohé z nich jsou i částečně globální.

Prof. MUDr. Zdeněk Krška, CSc., I. chirurgická klinika 1. LF UK a VFN Praha

Potřebovali bychom větší vstřícnost plátců Radiační onkologie je obor, který zažívá v poslední době dynamický, řekl bych až explozivní rozvoj. Kromě stoupajících nároků na odbornost lékařů a dalších pracovníků tohoto oboru stoupají i nároky na přístrojové vybavení. Abychom mohli pacienty léčit v souladu s nejnovějšími mezinárodními standardy a doporučeními, je nutné nejen se vzdělávat a mít dostatek erudovaného personálu, ale mít také k dispozici nejmodernější techniku a technologie. Bohužel tyto přístroje (zejména lineární urychlovače) jsou finančně velmi nákladné a jejich financování je mnohdy velmi problematické. Ve svém oboru bych tedy uvítal větší vstřícnost těch, kteří rozhodují o přidělení prostředků na toto nezbytné vybavení moderních radioterapeutických pracovišť.

Prof. MUDr. Pavel Šlampa, CSc., přednosta Kliniky radiační onkologie LF MU, MOÚ, Brno

Alfou i omegou je definice vzdělávání Onkologie je obor multidisciplinární, který prochází napříč všemi medicínskými obory, přesto existují hlavní specializace, tzn. klinická onkologie/internistická onkologie, „medical oncology“ a radiační onkologie. V současnosti při ne zcela jednoznačném systému postgraduálního vzdělávání považuji za mimořádně důležité jednoznačně definovat systém vzdělávání v onkologii, které bude zakončena celoevropsky platným osvědčením.

Prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc., přednosta Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze